დამტკიცებულია
შპს „ნერგების“
დირექტორის მიერ

შპს “ნერგების” ლაბორატორიის გამოყენების წესი (დებულება)

2023 წელი

მუხლი 1. მოქმედების სფერო

1. ეს წესი არეგულირებს შპს "ნერგების" (შემდგომში „სკოლა") სარგებლობაში არსებული ლაბორატორიებით სარგებლობის წესს;

2. ინფორმაციულ-საკომუნიკაციო ტექნოლოგიების (შემდგომში „IT") და საბუნებისმეტყველო მეცნიერებების ლაბორატორიები ხელს უწყობენ სკოლაში საგაკვეთილო, საინფორმაციო და ექსპერიმენტული მუშაობის ორგანიზებას, ქმნიან პოზიტიურ სასწავლო გარემოს და ამაღლებენ სასწავლო პროცესის აკადემიურ დონესა და მოსწავლეთა მოტივაციას.

მუხლი 2. ლაბორატორიით სარგებლობის მიზნები და ამოცანები

1. ლაბორატორიების ძირითადი მიზანია თანამედროვე ტექნოლოგიების გამოყენებით სასწავლო-აღმზრდელობითი პროცესის ეფექტურად წარმართვის უზრუნველყოფა. ცალკეული საგნობრივი პროგრამების მიზნების მიღწევის ხელშეწყობა და გამჭოლი კომპეტენციების განვითარება.

2. ლაბორატორიით სარგებლობის ძირითად ამოცანებს წარმოადგენს:

- მოსწავლეებისათის პრობლემური თუ საინტერესო საკითხების განხილვა;
- სხვადასხვა საგანმანათლებლო აქტივობების ორგანიზება მოსწავლეთა პრაქტიკული და თეორიული უნარების განვითარებისათვის;
- მოზარდის გონებრივი და ფიზიკური უნარ-ჩვევების განვითარება; აუცილებელი ცოდნით უზრუნველყოფა;
- ხელს უწყობს მოსწავლეებსფიზიკური მოვლენის ახსნაში, ექსპერიმენტის ჩატარებაში, ახალი საექსპერიმენტო მოდელის შექმნაში.

მუხლი 3. ძირითადი პრინციპები და ფუნქციები

1.ლაბორატორიით სარგებლობის ძირითადი პრინციპებია:

- მოსწავლეთა თანასწორუფლებიანობა;
- ინფორმაციის ხელმისაწვდომობა;
- კავშირების დამყარება სხვა ლაბორატორიებთან.

2. სკოლის ლაბორატორიით სარგებლობა თანაბრად უნდა იყოს ხელმისაწვდომი სკოლის ყველა მოსწავლისათვის.

მუხლი 4. ლაბორატორიაში არსებული სასკოლო ინვენტარის დაზიანე

1. დაუშვებელია ლაბორატორიაში არსებული ინვენტარის დაზიანება;
2. დაუშვებელია ლაბორატორიაში არსებული ინვენტარის ლაბორატორიიდან გატანა პასუხისმგებელი პირის ნებართვის გარეშე;
3. დაუშვებელია მასწავლებლის გარეშე, უნებართვოდ მოსწავლის მიერ ლაბორატორიით სარგებლობა.

მუხლი 5. სკოლის ლაბორატორია

სკოლას აქვს შემდეგი სახის ლაბორატორიები:

- საბუნებისმეტყველო მეცნიერებების ლაბორატორია;
- IT ლაბორატორია

მუხლი 6. საბუნებისმეტყველო მეცნიერებების ლაბორატორიების აღჭურვილობა

1. სკოლას გააჩნია საბუნებისმეტყველო მეცნიერებების (ქიმიის, ფიზიკის და ბიოლოგიის) ლაბორატორია, რომელიც აღჭურვილია სათანადო ტექნიკური მოწყობილობით.
2. სკოლის საბუნებისმეტყველო ლაბორატორიაში წარმოდგენილია ფიზიკის საექსპერიმენტო ხელსაწყოები და თვალსაჩინოებები.

- ფიზიკური მოვლენის ამსახველი თვალსაჩინოებები, რომლებიც ხელს უწყობენ მოსწავლეებს ფიზიკური მოვლენის ახსნაში, ექსპერიმენტის ჩატარებაში, ახალი საექსპერიმენტო მოდელის შექმნაში.
- ასევე აღჭურვილია ქიმიის ლაბორატორიისათვის საჭირო ინვენტარით, სადაც მოსწავლეებს შესაძლებლობა ეძლევათ ჩაატარონ სასკოლო პროგრამით გათვალისწინებული ცდები.
- ბიოლოგიის ნაწილი აღჭურვილია ადამიანის ორგანოების მულაჟებით, მიკროსკოპით და მრავალფეროვანი თვალსაჩინოებით, სადაც მოსწავლეებს შეუძლიათ იმუშაონ მიკროსკოპით, ჩაატარონ სხვადასხვა ექსპერიმენტები.

მუხლი 7. საბუნებისმეტყველო მეცნიერებების ლაბორატორიით სარგებლობის უსაფრთხოების ზოგადი წესები

1. ლაბორატორიის მომხმარებელი ვალდებულია გამოიყენოს სათანადო აღჭურვილობა მისი მოხმარების აღწერილობის მიხედვით.
2. გაკვეთილის მიმდინარეობისას ლაბორატორიის კარი უნდა დაიხუროს

3. ექსპერიმენტის, ცდის დაწყება შესაძლებელია მხოლოდ მასწავლებლის მიერ ლაბორატორიულ ამოცანაზე დაშვების მიღების შემდეგ.
4. ლაბორატორიულ ამოცანაზე დაშვების მისაღებად, მოსწავლე მასწავლებლისგან უნდა გაეცნოს ლაბორატორიული ამოცანის აღწერას და მისი შესრულების უსაფრთხო წესებს.
5. ყოველი ცდის ჩატარების დროს უნდა იქნას გამოყენებული ერთჯერდი ხელთათმანები. ხელთათმანების გადაყრა უნდა მოხდეს ცდის დასრულებისთანავე ლაბორატორიაში განთავსებულ სანაგვე ურნაში;
6. დაუშვებელია ცდის ჩატარება დამცავი სათვალის გარეშე;
7. სამუშაოს დასრულების შემდეგ მასწავლებელმა/მოსწავლემ ხელსაწყო უნდა გამორთოს, სამუშაო ადგილი და ლაბორატორია მოწესრიგებულიად დატოვოს.
8. დაუშვებელია ელექტრულ ხელსაწყოებთან მუშაობა სველი ხელით. დიდი ტევადობის კონდენსატორებთან მუშაობისას აუცილებელია ინდივიდუალური უსაფრთხოების საშუალებების გამოყენება – დამცავი ხელთათმანი, იზოლირებული სახელურები, დამჭერები და ა.შ.
9. დაუშვებელია ელექტრო ხელსაწყოების არაიზოლირებულ მომჭერებთან დაუცველი ხელის შეხება.
10. თხევადი და მყარი სხეულების გახურებისას დაუშვებელია ჭურჭელში ზემოდან ჩახედვა.
11. დაუშვებელია ლაზერის სხივის ან მისი ანარეკლის მიმართვა თვალში, რადგან ამან შეიძლება გამოიწვიოს თვალის დაზიანება და მხედველობის დაკარგვაც კი.
12. დაუშვებელია ცდის ჩატარების დროს მოსწავლის ან/და მასწავლებლის მიერ ცდისათვის საჭირო მასალის თვალებთან ან პირთან ახლოს მიტანა; ყოველი ცდის ჩატარების შემდეგ საჭიროა გამოყენებული ჭურჭლის გარეცხვა;
12. სპირტქურასთან ახლოს ადვილად აალებადი სხეულების (მაგ.ქაღალდი), დადება არ შეიძლება;
13. დაუშვებელია ცდის მსვლელობისას გაცხელებული ჭურჭლის შენახვა მის გაცივებამდე;
14. აუცილებელია მოხდეს თითოეული ინციდენტის ადეკვატური შეფასება, დაწესდეს ზედამხედველობა;
15. ცდის ჩატარებისას, თუ რომელიმე ნივთიერება შემთხვევით კანზე მოხვდება, მოსწავლეს ან/და მასწავლებელს აუცილებლად უნდა მოხდდეს საპნიანი წყლით დამუშავება და სკოლის ექიმთან/ექთანთან კონსულტაციის გავლა;
16. ლაბორატორიაში დაცული უნდა იყოს სანიტარული ნორმები.

17. მინის საგნების გატეხვის შემთხვევაში აუცილებელია სასწრაფოდ გასუფთავდეს ლაბორატორია მინის ნარჩენებისაგან.
18. სამუშაო ზონაში აკრძალულია საკვებისა და სასმელის მიღება, პირადი ნივთების შენახვა.
19. ლაბორატორია უნდა იყოს სუფთა და მოწესრიგებული, დაუშვებელია ცდის ჩატარების დროს მაგიდაზე განთავსებული იყოს სხვა სახის ნივთიერებები, რომელიც ცდისათვის არ გამოიყენება;
20. სამუშაოს შესრულების შემდეგ ლაბორატორიიდან გასვლის წინ მოსწავლე ვალდებულია დაიბანოს ხელი.
21. ლაბორატორიის კაბინეტთან ახლოს თვალაჩინო ადგილს უნდა იყოს განთავსებული ხანძარ- საწინააღმდეგო საშუალებები;
22. ინფორმაცია უბედური შემთხვევის ან აშკარა პოტენციური დაზიანების/საფრთხის შესახებ დაუყოვნებლივ უნდა ეცნობოს სკოლის დირექტორს ან საგანგებო სიტუაციებზე პასუხისმგებელ პირს;
23. ლაბორატორიაში აღჭურვილობის დაზიანების შემთხვევაში მშობელი ვალდებულია, სკოლას აუნაზღაუროს მიყენებული ზიანი გარდა იმ შემთხვევისა თუკი ეს გამოწვეულია ექსპერიმენტის(ცდის) ჩატარებისას.

მუხლი 8. IT ლაბორატორიის აღჭურვილობა

1. IT ლაბორატორია აღჭურვილია თანამედროვე კომპიუტერული და ქსელური მოწყობილობებით და გამიზნულია სასწავლო პროცესში მოსწავლეების თეორიული ცოდნის მიღებისა და პრაქტიკული უნარ-ჩვევების განვითარებისთვის. აგრეთვე, სკოლის თანამშრომელთა მიერ მათი საქმიანობის ეფექტურად წარმართვისათვის.
2. IT ლაბორატორია აღჭურვილია კომპიუტერული ტექნიკით. ის გამიზნულია საგაკვეთილო, სადემონსტრაციო და საგამოცდო მიზნებისთვის.
3. კომპიუტერით სარგებლობისას დაშვებულია:
   ა) ტექსტის შეყვანა და რედაქტირება;
   ბ) ინტერნეტით მასალების მოძიება და გადმოწერა;
   გ) ლიტერატურაზე მუშაობა ელექტრონული ვერსიებით; დ) ელექტრონული ფოსტით სარგებლობა;
   ე) სასწავლო პროგრამებზე მუშაობა;
   ვ) დისკების გამოყენება დასაშვებია უფლებამოსილ პირთან შეთანხმებით;

ზ) სკოლის ვებ-გვერდით სარგებლობა.

4. კომპიუტერთან მუშაობისას აკრძალულია:

ა) კომპიუტერში რაიმე პროგრამული ფაილის ჩაწერა და წაშლა;

ბ) კომპიუტერის გამოყენება თამაშებისა და სხვა გართობისათვის;

გ) კომპიუტერის გაუმართავად მუშაობის შემთხვევაში, ხარვეზის თვითნებური გასწორება.

დ)კომპიუტერის დაზიანების შემთხვევაში მშობელი ვალდებულია აანაზღაუროს ზიანი,თუკი იგი გამოწვეულია მოსწავლის დაუდევრობით ან განზრახ ქმედებით.

მუხლი 9. სკოლის ლაბორატორიის ხელმძღვანელი

1. საბუნებისმეტყველო ლაბორატორიას ხელმძღვანელობს სკოლის საბუნებისმეტყველო მეცნიერების საგნობრივი კათედრის თავმჯდომარე, ხოლო კომპიუტერულ ლაბორატორიებს ისტ-ის მასწავლებელი, რომლებიც ვალდებულია წინამდებარე წესი გააცნოს ლაბორატორიის თითოეულ მომხმარებელს.
2. ლაბორატორიის ხელმძღვანელის ფუნქციებია:

ა) უზრუნველყოს სკოლის ლაბორატორიის მოვლა-პატრონობა და დაიცვას უსაფრთხოების წესები;

ბ) დაეხმაროს მასწავლებლებს გაკვეთილის მსვლელობისას ლაბორატორიული სამუშაოებისა და ცდების მომზადება-ჩატარებაში;

გ) კომპეტენციის ფარგლებში თავისი საქმიანობით ხელი შეუწყოს სკოლაში სასწავლო, სამეცნიერო-კვლევითი პროცესების, ლაბორატორიული კვლევების ნორმალურად წარმართვას;

დ) მასწავლებლებთან შეთანხმებით უზრუნველყოს საბუნებისმეტყველო და IT ლაბორატორიის მომზადება ლაბორატორიული სამუშაოების ჩასატარებლად;

ე) დახმარება გაუწიოს საგნის მასწავლებელს ლაბორატორიაში გაკვეთილის, ექსპერიმენტის ჩატარების დროს;

ვ) კომპეტენციის ფარგლებში ასრულებს შპს "ნერგების" დირექტორის სხვა დავალებებს.

მუხლი 10. მოსწავლის/მასწავლებლის პასუხისმგებლობა

1. მასწავლებელი/მოსწავლე ვალდებულია დაიცვას ლაბორატორიით სარგებლობის წესები;
2. განსაკუთრებული დარღვევისათვის მასწავლებელს/მოსწავლეს შეიძლება დაეკისროს სკოლის შინაგანაწესით განსაზღვრული დისციპლინური პასუხისმგებლობა.

მუხლი 11. ლაბორატორიით სარგებლობის წესის მიღება და მასში ცვლილების შეტანა

1. სკოლის ლაბორატორიით სარგებლობის წესს შეიმუშავებს და ბრძანებით ამტკიცებს დირექტორი.
2. სკოლის ლაბორატორიით სარგებლობის წესის მიღება, გაუქმება, მასში ცვლილებებისა და დამატებების შეტანა ხორციელდება ამ მუხლის პირველ პუნქტში მითითებული წესით.